

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő,
évesre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felolvasó szerkesztő és kiadó:
DINKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkoreve Nándor könyvnyomdája Cselekményben
ide intéz adók a szerkesztő részéről közlemények
hirdetésért és mindenféle pénzügyi tevékenységért.

A mezőgazdasági szükségleti cikkek olcsóbbá tétele.

Gróf Khuen-Héderváry Károly elnöke alatt kétszázalékos kamara tag és érdeklődő gazda jelenlétében folyt le a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara őszi közgyűlése.

Megjelent ezen dr. Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkár, mint magyarvári képviselő és kamara tag, Mayer János m. kir. földmívelésügyi miniszter képviselével Moissner Ernő országos gazdasági felügyelőt, bizta meg.

A képviselők és a felsőház tagjai közül megjelentek: sokoropatkai Szabó István ny. miniszter, kamarai alelnök, dr. Jókai-Ihász Miklós, dr. Ötvös Lajos, dr. Mautz Árpád és Maissics Géza országgyűlési képviselők, szentmártoni Radó Lajos és ifj. Mészáros István felsőházi tagok.

A varmegye részéről: dr. Németh Károly udvari tanácsos, főispán, a város részéről: dr. Szauder Ferenc polgármester, kamarai alelnök. Részvettek még Holitscher Károly alelnök, vitéz báró Roszner István nagybirtokos, Erényi Károly kormányfőtanácsos, Görgey Robert földbirtokos, Gläser Géza nagybirt., dr. Gróf Béla, Hunkár Andor földbirt., Jaross Sándor kamarás, Karl József nagybirt., dr. Kovácsics Sándor, Kovács Gyula nagybirt., Masát Ernő, Mohácsy Lajos, dr. Mihályffy Ernő, dr. Ostffy Lajos ny. főispán, Papp Kálmán városplébános, dr. Simon Géza, Stróbl Zoltán földbirt., Szekeres Ferenc, Bónis bencés tanár, Szabádegy Elemér nagybirt., dr. Szmazsenka Norbert, dr. Vértessy Ferenc, Vibiral Lajos plébános, Wittmann Mihály nagybirt. és a kamarai tagok majdnem teljes számban.

Gróf Khuen-Héderváry Károly kegyeletes szavakkal emlékezik meg id. dr. Maróthy László kamarai alelnök és Bánvárt Sándor akadémiai igazgató, kamarai tag elhunytáról. A szokásos elnöki gazdasági általános helyzetkép vázolója során főleg a fogyasztási válság súlyos következményeit taglalja és kívánatosnak tartja, hogy az ipar és a tőke saját érdekében is hozzanak áldozatokat a fogyasztási és vásárlóképesség helyreállítása céljából úgy, amint a mezőgazdaság is évek óta súlyos áldozatokat hoz a hazai ipar pártolása érdekében. Ha az államhatalom késik abban a tekintetben, hogy a jelenlegi vámpolitikai és tarifális helyzetet az évek folyamán szerzett tapasztalatoknak megfelelően módosítsa, akkor magának az ipari érdekeltségnek kellene az áldozathozatal utjára lépnie. A termelésnek egyik legsúlyosabb komponense a hitel Hitelt azonban csak egészséges szervezet és tényező kaphat. Sajnos, ennek a feltételnek ezidő szerint

egészen kivételes kevesen tudnak csak eleget tenni. Utal most szerzett francia országos tapasztalataira, ahol ez a gazdasági törvény ugyanigy érvényesül.

Dr. Ormányi János kamarai igazgató a költségvetés megindokolása és a legközvetlenebb kamarai munkaprogram kifejtése során legfőbb és legközelebbi, legsürgősebb érdekvédelmi feladatnak a mezőgazdaság üzemviteléhez szükséges cikkek olcsóbbá tételét és a termelési költségek csökkentését tartja. Ez olcsóbbá tétel terén törvényhozásilag kell felvenni a harcot a semmi önmérséklet nem tanúsító, rövidlátó kartellekkel szemben. Kerületi önkéntes gazdaalakulatok révén kell a gazdatársadalomnak a nagybani árubeszerzés révén elérhető, sokszor 20-30 százalékos ártérlést és a maga részére biztosítani. E terén Holitscher Károly kamarai alelnök már másfél évvel ezelőtt a nagybirtokosok bevonásával megtörtént a jég- és a műtrágya, a petrololum, a benzín, az olaj, vasárnap-ötletárú terén lényegesen olcsóbb árakat ért el. E mozgalmat országossá kell tenni és e terén a két dunántúli kamara a szervező lépéseket már bevezette.

Holitscher Károly alelnök nagybirtokos különösen 3 kívánást emel ki. Az egyik az agrárról súlyos kilengésének csökkentése, a másik a közterheknek az elviselhetőség határáig való leszállítása, a harmadik a kamatuzsora és a tülzadásra vitt bankrezi lefaragása. Az 1931. évi gabonaértékesítés kérdéséhez szükséges kormányintézkedések már most kerüljenek tárgyalás alá, hogy ne ismétlődjék meg az idei eset, amikor minden ezirányú intézkedés későn jött.

Halassy József főjegyző szerint hosszulejárati hitel megteremtése nélkül az eladósodott falu termelési, fogyasztási, értékesítési válsága gyökeresen meg nem oldható. Inségakció helyett javasolná a vasárnapi és ünnepi szesztilalom szigorú keresztülvételét, amely az utolsó készpénzt is elviszi különösen a fiataloknak. A rögzített adó a felére csökkent gabonarárakkal mérten reformálandó. A földreform földek ára ugyancsak a terméshozamánál következtében csökkentendő.

Vitéz báró Roszner István élesen kritizálja az elkésztett és idejelt mult különböző gazdaság-szervező intézkedéseket és az Ausztriával és Németországgal való vámközösség megteremtését javasolja.

Gläser Géza beszámoló a dunántúli kamarák által kezdeményezett burgonya-szindikátus hónapokig tartó szervező munkásságáról és a burgonyaértékesítés közvetlen kihatásáról. Szekeres Ferenc Bónis bencés-plébános, a győresanaki népfőiskola igazgatója örömmel állapítja meg, hogy évről-évre jobban elmélyül a kamarák munkássága a kisemberek istápolása és felségítése terén. Itt van

a legtöbb és legsürgősebb tennivaló, hogy meg lehessen őket menteni a felelőtlen demagógia karjaiból. Csaplár József (Császár) megállapítja, hogy minden baj kulforrását Tranonnal magyarázzák, holott nagyon sokan vannak, akiknek számára megcsoukított hazánkban egyáltalán nincsen Trianon!

List Ferenc (Székeshérvár) szöváteszi, hogy Budapesten a napokban már megjelent a hollandiai vörös káposzta és vagonszámra jön már be a külföldi alma. A magyar mezőgazdaság termelése így közpredává válik a az agrárállam alapját képező kétharmad lakosság megy ilyen utakon tönkre.

Sokoropatkai Szabó István alelnök, képviselő a buvárzász enyhítészerének

látna a buvárterületek bizonyos mervű csökkentését és ennek ellenében a takarmánytermesztés fokozását, mert az állattenyésztés még az egyetlen termelési ág, amely ma a gazdáknak a lelket tartja. Ennek minden jel szerint jövője van. Hatásosan fejti ki az optimizmus szükségességét a sokak által vallott pesszimizmus szemben.

Simon Béla a cukorrépa átvételi anomáliák és a cukorgyárak ellenszenves kiméletlen és antiszoocialis magatartásának részletes adatait tárja a gyűlés elé a védelmet kér úgy a szerződés nélküli, mint a szerződéssel bíró cukorrépa kis és nagytermelők részére a kamarák és az OMGE vezetőségétől.

A földmívelésügyi kormány kiküldöttje Meissner Ernő országos gazdasági főfelügyelő köteleességszerűen bejelentette, hogy a földmívelésügyi tárca a következő évben képtelen az előző évekhez hasonló államsegélyben részesíteni a kamarát. Az ezen a címen a költségvetésbe felvett 30.000 P törlesztést kívánata.

Dr. Mohácsy Lajos ev. lélkés nagyhatást kellett beszédében tételről-tételre mutatja ki, hogy a 30 000 pengővel csökkentett költségvetés éppen akkor bérítja meg a kamara közérdekű tevékenységét, mikor az agrárválság miatt a gazdatársadalom arra a legjobban rá van szorulva.

Gläser Géza, Csaplár József, Csomay Imre az eredeti költségvetés mellett foglalnak állást. Németh Boldizsár a szombathelyi munkásszervezőség alelnöke különösen a munkásszervezők istápolására felvett 10.000 P-nek 2.000 pengőre való csökkentését teszi súlyos kifogás tárgyává. Addig kell a mezőgazdasági érdekképviseleteknek megszervezni a földmunkásságot, amíg még nem késő!

Sokoropatkai Szabó István alelnök bejelentette, hogy az összes felsődunántúli képviselőkkel együtt lépéseket fognak tenni a költségvetésből törölt 30 ezer P visszaszerzésére.

Alelnökké Szentmártoni Radó Lajos felsőházi tag, nagybirtokos, a Vasme-

gyei Gazdasági Egyesület elnökét választotta meg gróf Khuen-Hédervary Károly javaslatára a kamara közgyűlése. Az új alelnök a sok beszéd és anketézés helyett a gyakorlati intézkedések és a gyors cselekedetek sorozatában látna a válság enyhítésének legcélravezetőbb útját. A kultagok sorába dr. Szentiványi Károly gyulafráti realis prépostot és Sarródy Károly csöngői kisbirtokost választotta meg a kamara, az igazgatóválasztmányban megüresedett tagsági helyre pedig dr. Ságly István nagybirtokost. A kamara munkásügyi szakosztálya által előterjesztett 8 pontos határozati javaslatot a közgyűlés változatlanul tette magáévá.

JOT TESZ!!!

önmagával és rádiójával, ha VALVO csövet használ.
Kapható: Koczor Dániel rádiószaküzletében.

H I R E K.

Advent. Az új egyházi év és a Krisztus-váras fejtelmes, felekedési időszaka ma vasárnapval kezdődik, amikor felhangzik az egyházban a régi prófétai imaja: Harmatozatosok égi magasok! Tegéd vár epedve a hálaadók lelke. Jöjj el, edes Úrvendégünk! Örömmel készülnek a karácsonyra a Krisztust való lelkis s buzgó hittel veszők részt a hajnali miséken. Az apátsági templomban a hajnali misék — vasár és húlőnapok kivételével — reggel 6 órakor tartanak. Kezddik holnap reggel és tart december 23-ig.

Letört rózsabimbó. Tóth István helybeli kocsymestert és kiterjedt rokonságot máj 9-án gyászba borította fiatal Mata leányának halála. A fiatal leány hosszú és kínos szenvedés után kezen emven a nyíltan koronában 24 éves korában, élte tavaszán akilehete ifjú lelkét a halál híre varoszerzte nagy részvétet keltett a család iránt, mert Tóth István csak nemrégiben küldte ki a temetőbe szeretett hívesét, a szeretettel övezett családját. A fiatal leány temetése a város közönségének osztatlan részvétele mellett csütörtökön délután volt a Kalvaria kapujánál. Temetésén megjelentek volt osztálytársai, akik fehér virágokkal díszített koronát vittek. A kongregáció alsó és felső szakasza zászlóik alatt testületileg kísérték utolsó útjára hűséges, bimbójában letört kongreganista tarsújúkat, a templomi vegyeskar pedig grászénekekkel búcsuztatta el. Ifjú Tóth István, a Szombathelyi Takarékpénztár helybeli főnökének tisztviselője az elhunytban nővérét gyászolja.

Vallásos estély. A celdömölki evang. Négyelet ma vasárnap délután 5 órakor az ev. templomban vallásos estélyt tart. A műsor középpontjában dr. Kovats Sándor teológus egyetemi tanár előadása: Enekeskönyvünk áldása ail. Közreműködik Vintze Józsefné szülő énekeivel, Kirchner Elek orgonakísérettel, Vajda Gizus, Kustyan Irén szavalataikkal, az ifjúsági férfi és vegyeskar énekszámaival. Az estélyen mindenkit szeretettel fogadnak.

Uj cserkészparancsnok. A celdömölki Kath. Legényegylet 356. számú Kapisztrán cserkészcsapatának parancsnoka Supala Vilmos róm. kath. elemi iskolai tanító betegsége való tekintettel ezen tisztségéről lemondott. A parancsnoki tisztséget a szervező bizottság felkérésére Illyes József helybeli máv. mérnök vállalta.

Szabolcska est. Az ev. Ifjúsági Egyesület mult vasárnap szeretetvendégséggel egybekapcsolva irodalmi estélyt tartott, melynek keretében áldozott Szabolcska Mihály ref. költő-pap emlékének. Nagy Endre pápai főgimn. tanár vála-ztókös stílusban méltatta Szabolcska költészetét, amely a tiszta, romantlan hazaszeretettel pállákozott mindvégig. Ismerte a magyar falusi népek a lelkét, tudta pengetni lantját az ifjaknak és öregek-

merre est a kacsagó labát!!
A LEGJOBB GYERMEKÁPOLGÓSZEREKKEL GONDOZZAK.
Höfer gyermeknőpor & DARABJA
gyermekkrém & 90 fillér
gyermekszappan
LESZÁRITJA A KIÜTÉSEKET, MEGSZÜNTETI A BŐR VÖRÖSSÉGET,
KILÉNYKÖZTETI AZ ÉRZÉKENYSÉGET, ILLATSZERTÁRBAN KAPHATÓ.
KIS-ÉRZÉKENY, DROGERIÁKBAN, ILLATSZERTÁRokban KAPHATÓ.
Kis-Érzenyűk, Drogeriákban, Illatszertárokban Kapható.

nek nyelvén egyaránt. A hálás közönség, akit az előadó élvezetét Szabolcska költészetének mind a n egyes fázisához, megihletett lelkülettel hallgatta végig a kiváló előadást. Előkiütette az estét az ifjúsági énekkar éneklése Szabó Jenő karnagy vezetésével, Nagy Jolán és Dömölki Sándor szavalatai és Bogner István énekszámai. Az előadásról a megjelent közönség egy kedves est emlékével távozott. Aki a szeretetvendégséghez adományaikkal hozzájárultak, ezután mond köszönetet az Ifjúsági Egyesület vezetőségére.

Advent beköszöntésével minden kedden és pénteken déutan fel 5 órakor az evang. templomban adventi élmekdedek tartanak.

Celdömölkről reggel 6 órakor Szombathely felé induló. szentnyomatot a mav. igazgatósága 1931. január 1-én be akarja szüntetni. Ez a hír keletlenül érinti a vonal mellett lakókat, mert akik a délelőtti órákban akad dölke Szombathelyen, ez a vonat a legalkalmasabb a beutazásra. Nagyon sok tanuló ugy Celdömölkről, mint Sarvarról ezzel a vonattal utazik az előadásokra, így már ezért is fontos, hogy ezen vonat továbbra is fenntartassék. Celdömölkről és Sarvarról együttes küldetés jelleme meg a mav. elők-igazgatója előtt dr. Taranyi Ferenc főispán vezetésével, hogy kérjék ezen vonat további üzemben tartását, de ha ez nem volna lehetséges, akkor egy motorvonat indítását.

Szeretet-adomány. A helybeli ev. Négyelet az ev. templom oltárára két darab 3 gyertyás kargéjt és a szörzék megváltására egy égő ajándékot adott a hozzá való feladásal együtt. A Négyelet ezen jómérs adománya egy hosszú idő óta nekihözött untat jelent, amiért is az öszygyűléseket névben ezután is hálás köszönetet mond a gyülekezet vezetőségére.

kező több fontos kérdésre hivta fel a figyelmet. A megnyitó-beszéd után Nagy István zalaistváni lelkész „Jézus igénye” az evang. lelkéssel szemben” címen előadást tartott, Lukács István bobai lelkész pedig a november 9 és 16 i leány, illetve presbiteri konferencia tapasztalatairól számolt be. Az értekezlet több hozzászólás után a késő déli órákban ért véget az esperes imajával.

Iskolánkülvüi népművelési előadások mai műsora: Dukics Aurél bencés tanár előadása: Egy husvét reggel a régi Jeruzsálemben. A polgári fiiskolai tanúk Kislafudy Károly költeményeket szavalnak. Utána Afay Pongrac bencés tanár folytatolagos előadása következik a Tarsadalomról. Az előadások a városbaza tanács-ermeben délután 4 órakor kezdődnek és ingyenesek.

Ref. istentisztelet. A helybeli ref. főkegyház jövő vasárnap, december 7-én d. e. 10 órai kezdettel urvacsoportszállással az ev. templomban istentiszteletet tart. Predikái Oé Sándor pápai ref. lelkész.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala felett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal Vargha László hités könyvszakértőhöz, az Ad. Könyvveléi szerkesztőjéhez Budapest VIII. József-körút 86. Telefon József 322—60. tanácsért adózás és könyvelés szempontjából. Könyvvizsgálóknak az Ellenőrző Könyvszakértő az Ön érdekeit védi. Vallal: Könyvelésnek telfektetését, revízióját, rendbehozatalát, örökösödési, társasági és peres elszámolások tavi és órakönyvelést adó ügyek elindítását. Lapunk előfizetőink 25 százalékos kedvezményt van biztosítva.

Evangélikus leányegyesület Alsóságon.

1930. november 16-án megalakult az alsósági leányegyesület 45 taggal. Az egyesület isztikarának névsora: Az egyesület vezetője Szakály Dező ig. tanító, elnök Nagy Erzsébet, alelnök Remport Ida, jegyző Joós Elvira, pénztáros Remport Ilonka, titkár Mátisz Eszti. Az egyesület öszzejöveteleit minden alkalommal csütörtökön tartja az egyesület helyiségében. Első öszzejövetelet november 20-án tartotta, mely alkalommal Szabolcska emléknapot is tartott. Az öszzejövetelet a következő program szerint folyt le: 1. Közének Jer. dicsérvük Istent. 2. Imádkozott Szakály Dező tanító, az egyesület vezetője. 3. Biblia-olvasás megbeszéléssel a Filippi-bellekhez írt levél I. részének 2—7 verse alapján. 4. Szabolcska Mihályról előadást tartott Nagy Erzsébet, az egyesület elnöke. 5. Szabolcska verseket szavaltak: Remport Ilonka, Mátisz Eszti, Hanzsér Anna, Berecz Jolán. 6. Szabolcska dalokat énekeltek: Somogyi Irén és Szakály Dező. 7. Közének Ez a nap is csendesen megint elmúlt Istennem. 8. Imádkozott Szakály Dező. 9. Befejzőt ének Erős vár a mi Istennünk. 10. Közös játék Haborog a Balaton, Hova dobjam stb. Az újonnan alakult egyesület tagjai első öszzejöveteletükön nagyon jól érezték magukat s egy kellemesen eltöltött este szép emlékeivel távoztak. A következő öszzejövetelet csütörtökön. Imádkoznak: Nagy Erzsébet és Joós Elvira. Előadást tartanak: Remport Ida és Mátisz Eszti. Szavalnak: Kiss Irén, Somogyi Jolán, Hanzsér Irma, Remport Emma, Ökös Vilma, Somogyi Jolán, Berecz Erzi és Németh Teréz. Enekelnek: Remport Ida és Németh Róza. Szives érdeklődőket s új tagokat szivesen fogad az egyesület vezetősége.

Olaszország fejősteheneket és üszöket vásárol. A vágomarhavasárok lángha tüzletmenettel zajlottak le. A belső fogyasztás egyre csökken, a külföldi vásárlások pedig elmaradnak a piacról, így még a közepes felhajtások mellett sem tud kedvezőbb tüzletmenet kialakulni. Sveiz részére a kereskedők a gazdaságokban szerzik be szükségleteiket, Olaszország pedig leginkább fejős tehenekeket és üszöket vásárol nagyobb mennyiségben, főleg

Meghülésnél, reumatikus fájdalmaknál!
Aspirin
tabletták.
Csak gyógyszerüzletben kaphatók. Aspirin felülmulhatatlan.

Az Ev. Ifjúsági Egyesület sorozatos előadásait, amit minden csütörtökön este fél 8 órai kezdettel tart az új iskola termében, megkezdette. Előadók lesznek: Nagy Sándor lelkész, Csaby József s. lelkész, Nagy Endre pápai tanár, Szórády Dénes igazgató tanító, Berzenyi Miklós egyesületi titkár, Szabó Jenő és Tóth Dénes tanítók.

Baromi kiállítás. A Vas megyei Gazdasági Egyesület Szombathelyen baromi kiállítást rendezett, amelyet kedden reggel nyitott meg szentmártoni Radó Lajos egyesületi elnök. A kiállításra a vármegye minden részéből szállítottak állatokat és a felszállított anyag nagyon szép. Járásunkból a kiállítottak a következő díjazásban részesültek: Vörös Izlandokért: Barath Ferenc Vándok, Somogyi Jenőné Alsóság második díj. Elismerő oklevelet kaptak: vitéz Fekete Lajos Celdömölki, özy. dr. Brunner Ferencné Celdömölki.

Szülői értekezlet. A polgári leányiskola tanstülete ma délután 4 órakor a zárdában szülői értekezletet tart, melyre a tanulók szülői ezuttal is meghívatnak.

Evang. lelkészértekezlet. A Kemenesaljai Evang. Egyházmegye Lelkészegegyülete november hó 27-én tartotta öszi értekezletét Celdömölkon Molitörész János esperes elnök-lésével. Az Urvacsoza vétele után, melyet Bojsza János vándoki segédlelkész szolgáltatót ki a lelkészeknek, Molitörész esperes megnyitó beszédében a vallásos élet terén jelent-

December 15-én kell az alkalmazottak kereseti és rokkantellátási adóját befizetni az előző havi illetmények után.

December 15 ig kell az utólagos bevalás alapján fizetőknek az általános forgalmiadót az előző havi betétek után kézzelpénzben befizetni

December 27 én részletfizetést (előleg) kell teljesíteni azoknak, akik negyed vagy felévi bevallás alapján fizetik az általános forgalmiadót

December 31 én kell az előző havi személypodgyász és aruforgalom összesített kimutatása alapján a fuvarozási illetéket befizetni.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet győri értekezlete. Folyó hó 24 én volt Győrben az OKH körzeti értekezlete, melyre az OKH központjából leérkezett dr. Schandl Károly ny. földmivélelőügyi államtitkar, az OKH elnök vezérigazgatója, Kovács Lajos az OKH pénzügyi osztályvezetője. Skublitó János igazgató és még többen, ott volt sokorópátkai Szabó István ny. miniszter, az OKH alelnöke.

Az értekezleten Győr, Moson, Sopron, Vas, Veszprém, Zala és Esztergom vármegyék szövetkezeti vezetői és igazgatósági tagjai vettek részt igen nagy számban.

Az értekezletet dr. Schandl Károly elnök vezérigazgató nyitotta meg és mintegy másfélórás közvetlen beszédben ismertette az OKH pénzügyi helyzetét és ismertette a gazdasági helyzet terombolásával már elkövetkezett és még elkövetkezendő szövetkezetek tennivalókat. Ezután érdekes szemlélet tartott az európai gazdasági és pénzügyi válságok fölött, sorban ismertette az európai országok, sőt az amerikai gazdasági helyzet betegségeit is.

A gazdasági helyzet teromlása elsősorban sújtotta porba a kisembereket, a kisgazdákat, akiket a szövetkezetnek kell felkarolni és ahol lehet, segíteni. Nagy baj azonban az, hogy az OKH nem rendelkezik olyan hitelkerettel, hogy a bajokba áttanatosan segíteni tudna. Után utólag azt beszélte a szövetkezetellenesek, hogy a kormány nagy támogatásban részesít a központi hitelszövetkezetet, holott az igazság az, hogy az OKH-nal mindössze öt millió pengő üzletész jegyzett a pénzügyi kormány.

Kidomborította az Önszegélyezés és a kisemberek egymással való szövetkezésének általánossá tételében rejli erőt. Kíméletlen hirdet a gazdaközöniséggel szemben minden téren. A szövetkezet érdekeinek teljes megvédéséhez mellett is lehet jóakarókat, kímélőse elbánással dolgozni, mert a gazdaközöniségnek szüksége van a túrelmi időre. Nem szívesen látta az OKH, ha a szövetkezetek házipéti és olyan üzletekbe kezdenek, mint a fakereskedés, mert ezek kockázatos üzletek és könnyen alhat elő nagy veszteség.

Sokorópátkai Szabó István OKH alelnök ugyancsak hasonló értelemben szoltal fel, sőt határozati javaslatot is nyújtott be, melyben sürgeti a nagyobb mérvű állami támogatást, mert az OKH csak úgy képes segítőkézet nyújtani a bajba jutott földnépein.

A jól sikerült értekezlet után a Royal szálló éttermében kb. 200 teritékes közös ebéd volt.

Evangelikus ifjúsági munka Alsóágon. Az alsóági evangélikus Ifjúsági Egyesület már több évvel ezelőtt alakult s eddig is szép eredményekkel működött. Az ősszel kezdődő munkócsi évben teljesen új, részben a KIE vezetőik által ismertettelt alapon kezdődött meg a munka. Az egyesület tagjai korosportokba osztva foglalkoznak. Vasárnap d. u. a különböző csoportok közös összejövetelen találkoznak. Az összejövetelek általános programja a következő: 1. Egyházi ének. 2. Ima. 3. Biblia olvasása megbeszéléssel. 4. Szavaltat. 5. Ének. 6. Szavaltat. 7. Előadás. 8. Új ének tanulása. 9. Jövő heti foglalkozás részletes megbeszélése. 10. Tervek. 11. Játék. 12. Ének. 13. Befejező ének. 13. Játék. Szabad foglalkozás. Programos összejövetel minden héten szombaton este 7 órától fél 9 óráig. Szíves érdeklődőket a új tagokat minden alkalommal szívesen fogad az egyesület vezetősége.

Mit kalmálna Ő, ha miniszter lenne? Erre a kérdésre több kiváló magyar író, festőművész, színész és színésznő válaszolt a Délbáb legújabb számában. A népszerű szin-

SCHRIKKER SÁNDOR FAISKOLÁJA

ALSÓTEKERES-PUSZTA. U. P. LEPSÉNY INTERURBAN TELEFON: LEPSÉNY 10

Gyümölcsfák, rózsák, díszcserjék, örökzöldek

GYÜMÖLCS ALAKFÁK NEVELÉSÉRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK

KÉPES ÁRJEGYZÉKET DIJMENTESEN KÜLDÖK

házi képeslap új számában Rátkai Márton éies tamadaát intéz a pesti színházak és színházak ellen. További cikke: Arisztokraták a színházban, Zerkovics cirkuszdirektor lesz, jubilat Honthy Hanna, egyfelvonásos szindarab, uvelva, tréfák, pietykák stb. 84 oldal, szines cim pap ara 30 fillér, negyedévi előfizetési ára pedig 3 pengő 50 fillér. A Délbáb kiadóhivatala Budapest VII. Dohány-u. 12.

Oroszánok paradicsoma. A legerdekebb amerikai oroszlanfarmol pompás képekkel illusztrált, szines riportot közöl Tolnai Világlapja legújabb száma, amely 64 oldal terjedelmében és gazdag tartalommal jelent meg. A népszerű képeslap minden számában két folytatolagos regényt közöl. Egy szám ara 24 fillér, negyedévi előfizetési ára pedig 2 P 90 fillér. Tolnai Világja, ja minden olvasója 10 pengő bolti ár helyett 2 pengő 90 fillérért bérbenive kapja Tolnai Világlexikona, Világtörténeme és a Műveltség Utja egy-egy 320 oldalas, többszáz képpel illusztrált, diszkós kötetet.

Magyar lovak iránt érdeklődik Belgium. A földmivélelőügyi miniszterium lötenyészési főosztályja a Magyar Lötenyésző Rt. közreműködésével mellett az illetékes belga tényezőkkel oly megállapodást létesített, hogy a Belga hadsereg részére próbáképen magyar lovakat visznek ki és ezzel szemben a hazai hidegvérű lötenyészésükön veriférisítésére Belgiumból hoznak be méneket. 16 lovat már ki is vittek B-gyumba és ezt rövidesen egy 32 darabos szállomány fogja követni. A kivitt lovakért belga hatar által 800 pengőzt fizetnek. Ellenszolgálat fejében a földmivélelőügyi miniszterium Belgiumban 9 darab kiváló minőségű ardeuni mént vasarolt, darabonként 5000 pengős arban, amelyek egyelőre a nagykanizsai ménleptre kerülnek. Az első próbászallomány Belgiumban belovaglásra és kipróbálásra hivatott lovagló iskolához került, ahol 4 hét eltelte után a magyar kiküldöttek előtt lovaik képességeiről a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak. Remélhető, hogy Belgiumban a magyar lö részére állandó piacot fogunk találni.

Ötszáz ezer frankot kap az Idei világszépversenyen győztes. A Színhazi Elet új számában Maurice de Waleffe érdekes cikkben számol be az idej világszépverseny programjáról. Az, akit Budapesten megválasztanak a Miss Magyarország-nak, kísérőjével együtt megy ki Párizsba, ott részvesz az év legnagyobb társasági eseményében, az Opera bálon. Természetesen újra elviszik a miassket a legdivatosebb párisi fürdőhelyekre. A »Miss Universe« választás az idén Chileben lesz, ahol a győztes ötszáz ezer frank jutalmat kap. A Színhazi Elet új számában ismét érdekes amerikai cikket írt Inceza Sándor, Honthy Hanna arról nyilatkozik, miért vált el most másodikszor is, Adorján Andor egy szentéletű párisi színésznőről, Véazy Margit a pápaszemdivatról írt cikket, Nagyon érdekes az a tudósítás, amely arról számol be,

miért hagyott Beretrás Lolára kétszáz ezer pengőzt örökségül egy pesti fiatalember. Suci von Blondel pompasan illusztrált cikkben őszintén megírja: mik hatnak a nőkre. A hét színhazi eseményein kívül sok érdekes cikk és kép van még a Színhazi Elet új számában, amely háromfelvonásos darabmellekleten, regény és kottamellekleten kívül 6 heten is értekes kottamellekletet ad. A Színhazi Elet egyes példányának ara egy pengő, negyedévi előfizetési díja 10 pengő. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-utca 8.

Tisza Kálmán.

Politikai és publicisztikai tanulmány. 40) Irta: Vácsey Tamás.

Ezt a költ békése, az arisztokráciának az udvar körtébe való vonásával, a szegényebb sorsú nemesekek és a városi polgaroknak hivatalhoz jutásával s a fejedelmi gondoskodásnak a birodalom minden rétegere és részére való kiterjesztésével igyekeztek szolgálni. A Therezianum, a testőrség, a kamarasság, a Szent István rend alapítása által óhajtott Mária Theresia a nemességet odvárához vonozni, az iskolák által pedig a birodalmi eszmét terjesztő kulturát akarta megteremteni, végül a jobbagység helyzetének javításával a népek millióit remélte megnyerni, anélkül, hogy a nemzeti jogokat fenntartó nemességek »avita constitutio«-ját megátadta volna. A nemet nyelvet Mária Terésia, még csak mint a boldogulás eszközt ajánlotta a Deakos Magyarországra figyelmébe, fia József azonban már kötelezőre tette azt, úgy az iskolában, mint a hivatalban. Es a császár el is érte volna germanizáló célját, ha kizárólag a magyar nyelv jogsait védő elemekkel fordult volna szembe, de mivel a felvilágosodás és a humanitás követelményei értelmében az ősi alkotmány ellen is dolgozott — a parasztság és a polgárság javát óhajtván emelni, ezzel maga ellen ingerelte az egész nemességet és kénytelen volt rendelkezéseit visszavonni. De ami inkább rendi, mint nemzeti érdekeket képviselő alkotmányunk még ezen uralkodói meghatárlás után sem állhatott volna ellent a kor eszméivel haladó birodalmi kormányok intézkedéseinek, ha Ferenc császárt a forradalomtól való aggályai a reakció útjára nem tereli. Ez a reakció volt a fordulópont a birodalmi eszme történetében, ez volt a fordulópont a magyar nemzet életében is; ez ébresztette fel utóbbiban az önállóság és a haladás vágyát. Sajnos, ez a haladás nemcsak nemzeti, hanem nemzetközi forradalmi demokrata irányban is igyekezett érvényesíteni és a reformok kerdeeményezője, az igaz-érvig dinasztikus Széchenyi, ki »megjelene, mint új fény az égen, felnyújtja az oltár szövetnekét«¹⁾ a Kossuth forradalmisága által leigyeztelt. A nemzet függetlenségét, önképességét álmát, német gyűlöletét és fanatiz-

1) Arany János: Széchenyi emlékezete.

tizmosát Kossuth képviselte. Széchenyi hatalmas koncepciójából hiányzott a korszellemmel kapcsolatos fanatizmus. De Széchenyi különben nemcsak mint fanatizmus nélküli államférfi állt szemben Kossuthal, hanem mint nagybirtokos arisztokrata is, hiszen a földkerekség legnagyobb szónoka csak vagyontalan hírelpiró volt. E két államférfi megítélésénél tehát — mint általában is — nemcsak az elvi szempontok, hanem főleg a személyi ellenlétek, a személyes motívumok vezették az embereket ítéletük megalkotásában, a rokonszenv és ellenszenv mérkőzésük a közvélemény meghódításában s abban Kossuth lett a győztes. A reformok kezdeményezője, Széchenynek a kezéből Kossuth ész könnyen kivette a mozgalom vezetését és a jobbágyok felszabadítását neki lett hála a magyar nép és nem Széchenynek, ki azt kezdeményezte. A nép megszerzett vonalmat megtartani a forradalom alatt Kossuthnak könnyű volt, hiszen a tavasi hadjárat alatt zászolt díszaláról-diadalra vitték Görgey Arthur vezér honvédei. Azt, hogy a hadjáratba az ország beleszállt és azt, hogy a magyar nemességet az oláh és szerb bandák miként gyilkolták le, a közvélemény sohasem vette figyelembe és elfelejtette azt a személyes torzszalkodást és korrupciót is, amelyek folyományaként Debrecenben a rendőrnaiasszert gyémántlopásért büntetési eljárás alá kellett helyezni. A tárgyilagosságot történetírás azonban nem hunyhat szemét sem ezen tünetek, sem a detronizáció kimondása fölött. A nemzetnek Debrecenből még lehetett volna visszatérése, ha Kossuthnak nem volt is és a tronfosztás csak en — erők mértékét meghaladó tragikus törekvés volt, amely az akkori külpolitikai

Amellett, hogy Ausztriát elethal harcba kergette és elvágta a békes kibontakozás fonálát is, Görgey Arthur szert katonai erőfeszítéssel kellett volna az oltózi oktrojra választani és nem egy ellenállókzattal, amely csak szuravart és bomlást idézett elő s azontúl a honvédelem további szervezésének erkölcsi erőfeszítését nagy mértékben csökkentette.)

A detronizálók között voltak királová tehetősebb férfiak is, kik nemzeti történelmének örök büszkeségei maradtak, a többség azonban egy akkor, mint később az abszolútizmus szörnyű elnyomásai alatt is, legfőképp a haladás hiánya és az idegen műveltség megvetése által töndököltek az ősi virtus színében, szoval azon betyáros szellem által vezettek, melynek az Alföld volt a melegágya, néptelen posztáival, felvált pásztorai, nyers parasztaival és nagyrészt tanulatlan uraival. Ezek műveltségük hiánya miatt nem voltak képesek a politikában sem a kezdeményezésre, sem a bírálatra, de még csak a politikai célok öntudatos megformálására sem. Kemény, gerinces, bator emberek voltak, de hiszékeny, lobbanékony és iskolázatlan felköltöttek, akikre reallit Széchenyi mondása: »Élvez az én népem — mivel, hogy tudomány nélkül való! Nem ismertek ők sem a lehetőségek határait, sem a történelmi folyamat törvényszerűségeit, így politikai nézetük a szegény legényes — mégis huncut a nemzeti — magasabbra nem emelkedett. Am ezzel a nézettel különbözően fegyveres erő hiányában nem lehetett az osztrák abszolútizmus alakjában mutatkozó birodalmi eszmét megdönteni. Egy Deák Ferencre volt szüksége a nemzetnek, hogy formába öntse követeléseit és azokat az igazi nagyhatalmi érdekekkel összeegyeztetve a királlyal elfogadtassa, tehát potolja azt, amit Kossuth elmulasztott. Ferenc József Deákra hallgatva új alapokra is helyezte a dinasztia politikáját, új alapokra, amelyek közt — írja Tisza István — a legszárkább és legfőbb sarokkő: a magyar nemzet szabad és alkotmányos fejlődése volt. Új alapokra, melyek lehetővé tették azt, hogy a magyar nemzet szabadon érvényesüljön és királlyal egyesülve gerincet, politikai súlypontját alkotassa a monarchiauk! Alföldi vereink azonban nem lehettek híveivé ennek a kiegyezésnek és csak addig követtek Deákot, amíg az követelt, amikor azonban összeegyeztetvél, al-

Négy szó! Négy szó! Négy szó! DISKAY MEGŐRÖKIT SZÉPÍT FIATALIT.

Vesse jól emlékeztetébe e négy szót és Budapestén el ne feledje fölkeresni e közkedvelt mester műtermeit, hol a

**legjobb anyagot
legművészebb kivitel
legmérsékeltebb árakat**

kapja s hol FÉNYKÉPNAGYÍTÁSAIT posta útján beküldött képek után is gyorsan és élethűen elkészítik.

M Ű T E R M E K

VII. Rákóczi-ut 74. sz.

Magyar Divatcsarnok házában
Telefon József 355—89.

E lap előfizetői 25% kedvezményben részesülnek.

II. Zsigmond-u. 38. sz.

Lukács fürdővel szemben
Telefon Automata 517—40.

Ezért e szelvényt vágnia ki és rendeléséhez mellékelje.

kudni kezdett, akkor elfordultak tőle. Az Alföldnek ez a szelleme fennmaradt a kiegyezés után is és a főmeg Petőfivel szólott: »akaszszátok fel a királyokat! s a Csányi Sándor nyelven szidta az »Ausztria-Bécs és az átkos köztgyegek fertőjében letrengő« kormányokat. Tisza Kalmánnak is, aki a Deák szellemében kormányzott tovább is, a ki ritka férfiasággal vállalta a népszerűtlenség ódiumát itthon s a nyakas magyarság vadját Bécsben, így szüntető kör-működés köztül kellett fölőrdnie.

Magyarországon az volt a helyzet akkor, hogy nemcsak az alföldi detronizáló magyarok, hanem a városok új nemzedékei is gyűlölték Tiszát és istenítette Kossuthot, mert csak apái elbeszéléseiből ismerték az elnyomatás borzalmait. Innen van, hogy a magyarság egyszerre hívta ki maga ellen a közjógi alapot és a nemzetiségeket. A Kemény Zsigmond és a Csengery Antal leütnése óta a sajtó is folytón a kiegyezés elleni elégedetlenséget szította, hízvelegve a magyarság hiúságának és szemét hunyva annak rossz tulajdonságai előtt. A kiegyezés által nyert értékeinket Kossuth is lebecsmérelte, bár jól tudta, hogy más szabadság és más állami lét a mi számunkra elérhetetlen volt. Az a fénykuszorú, mely az ő fejtét övezte, minden esetre ragyogóbb lett volna, ha némi önmegtagadással beszűntötte a céltalan izgatásokat, de sajnos, ő erre nem volt képes, hiszen ő nemcsak a kiegyezést, de az úgynevezett tiszta personal uniót is a leghatározottabban elítélte. Fel is veti a kérdést egyik publicistának, hogy »mi jogon diszittete zászoltát Kossuth nevével az a parti, mely a 48-i törvények teljes megvalósítását hirdeti követeléseit maximummal.«) amidőn Kossuth az osztrák császári és a magyar királyi hatalom egy személyben való egyesítésének a leghatározottabb ellensége volt. Hogy a magyarság, melynek sem ereje, sem hajlandósága nem volt a dinasztia ellen újabb verálódzatot hozni, vagy a világhelyzet megváltoztatni, mégsem nézte képmutatásnak a függetlenségi parl politikáját, annak két oka volt. Az egyik az volt, hogy az emberek éppen úgy nem akarták a personal uniót sem, mint Kossuth, csak nyilvánosan nem vallottak azt be a felség-sértéstől való felelősség miatt. A másik ok abban rejlett, hogy a Kossuth kultusz bűvös hatása alatt álló új nemzedék sem a Kossuth elvi álláspontján, sem az európai helyzet megváltoztatásának lehetőségén soha nem gondolkodott, hanem csak ment Kossuthal, mert együtt érzett vele. Ha gondolkodott volna, úgy megértette volna, hogy Deák Ausztriát fennmaradásnak kezesevé tette, Andrássy pedig a német szövetséggel, oly előnyös biztosított számunkra, hogy általa minden mozgalmat, amely ellenünk irányult volna, el lehetett nyomni. Az kétségtelen, hogy Kossuth tisztán látta a történelmi fejlődés útját és jól sejtette, hogy a német és olasz ügyesség kérdése Magyarország sorsának rendezése nélkül fog megoldatni és hogy a német császárság egy világtörténelmi

összeütközés esetén abba szövetséges társát is belerántja (ezért írta a váci levélben, hogy ne »ajánlkozók Magyarországot maglyáuk, melyen a történelem kéréhelhetetlen logikája az osztrák azt elégeti. Azt is jól sejtette, hogy a török birodalom felosztása be fog következni, mégis, ha a magyar nemzet a kiegyezés helyett a Kossuth donai conföderációját fogadta volna el, — akkor már 1849. után bekövetkezett volna a trianoni függetlenség Oroszország ányékában, hiszen az első vato ezen eszme ellen a román fej-delemzeégtől jött.

(Folyt. köv.)

A Gyár-utcában egy lakás

2 és fél hold gyümölcsös kerttel együtt 1931. január 1-ére kiadó Röh Pál v. pénztárosnál.

Eladó ház.

Celldömölkön, az Árpád-ucca 20. szám alatti ház két egyszobás lakással és a szükséges mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Vevők e lap szerkesztőségében érdeklődhetnek.

Mielőtt könyvelésének

rendbehozatala előtt határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal

Vargha László írtes könyvszak-
Értőhöz, az Adó
és Könyvvitell szerkesztőjéhez Budapest, VIII
József körút 86. Telefon: József 322—60.
tanácsért adozás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálóknál az Ellenőrző Könyvszak-
Értő az Ön érdekeit védi.

Vállal: Könyvelések fellektetését, revízióját, reudbehozatalát, Örökösödési, társulati és pres elszámolásokat, havi és óráknyvelést, adóügyek ellenőrzését.

Lapunk előfizetőinek 25% kedvezmény lett biztosítva.

4 szobás lakásból álló

ház

nagy pincével és mellékhelyiségekkel 1931. május elsejére bérbe adó.

A ház esetleg el is adó.

Cím a kiadóhivatalban.

1) Pethő Sándor: Görgey Arthur.

2) Lásd Görgey Arthur nyilatkozatát Pethő S.

1. m-ban.

3) Halász Imre: Egy leütnemzedék.